

РЕШЕНИЕ

№ 2946

гр. София, 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 03.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **1933** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), вр. чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от Ю. Л. Д., подадена чрез адвокат П. В., срещу писмо с изх.№95-00-43/22/ от 27.01.2023 г. от директора на дирекция „Правни дейности“ (Д.) в Министерството на правосъдието (МП), с което се отказва достъп до информация по заявление с рег. № 95-00- 43/17.03.2022 г.

Жалбоподателят обжалва отказа като нищожен и като незаконосъобразен. Обосновава твърденията си за нищожност на административния акт с противоречие на оспореният акт с влязлото в сила съдебно решение. Оспорва акта и като незаконосъобразен, поради допуснато противоречие с приложимия материален и процесуален закон и в противоречие с целта на закона. Посочва, че нито една от хипотезите на 32 и чл. 33 ЗДОИ не може да бъде приложена в случаите, в които търсената обществена информация е създадена и/ или се съхранява при сезирания задължен субект. В тази връзка посочва, че съществуването и наличността на търсената информация е установимо от Становище на министъра на финансите до главния секретар на Министерски съвет, Доклад от 22.03.2021 г. до Министерски съвет от министър на външните работи, Докладна записка от 21.12.2020 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи до министър-председателя. Счита, че извод, че информацията е създадена може да бъде направен и от обстоятелството, че при предходното си произнасяне органът е

постановил изричен отказ за предоставянето ѝ, както и от процесуалното развитие на приключилото съдебно производство пред АССГ, 38 състав. От друга страна сочи, че в съответствие с принципите, анонсиран в чл. 6 от ЗДОИ в отговора си до заявителя органът, позоваващ се на липсата на исканата информация, следва да мотивира защо и от кой момент същият не разполага с подобна информация, за да може да бъде проконтролирана дейността му, с оглед обществената необходимост от откритост, прозрачност и законност при осъществяването на правомощията му. В този контекст, отговорът на административния орган не обуславя извод дали разполага или не с исканата информация, без конкретни уточнения в тази насока. Иска се отмяна на оспорения акт и връщане на преписката на ответника, с указания за надлежно и законосъобразно произнасяне по подаденото заявление за достъп до обществена информация в определен срок. Претендира разноски в размер на държавната такса. Пълномощникът на жалбоподателя адвокат В. претендира заплащане на адвокатско възнаграждение в справедлив размер на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата (ЗА).

В съд.з. жалбоподателят Ю. Л. Д., р.п., не се явява и не се представлява.

Ответникът – директор на дирекция „Правни дейности“ в Министерството на правосъдието, в съд.з. чрез юриск. Б., оспорва жалбата. Поддържа довод, че търсената информация не се създава, не се съхранява и същата не е налична. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени доказателства и становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Ю. Д. е подал до министъра на правосъдието заявление за достъп до обществена информация с вх.рег. №95-00-43 от 17.03.2022г., с което е поискал да му бъде предоставена информация, свързана с консултационен документ относно проект на Закон за международните ограничителни мерки. Търсената информация е структурирана в 6 точки: 1) Кое ведомство е автор на проекта?; 2) Какво е съдържанието на проектозакона? Представете ми 2-копие на проекта.; 3) Съгласуван ли е проектът с други държавни органи? Какво е съдържанието на становищата им? Моля за е-копия на постъпилите предложения, становища, съгласувания и др.подобни.; 4) Кои предложения са приети за основателни и кои - за неоснователни? С какви мотиви?; 5) Всяка друга информация, включително кореспонденция на Министерството на външните работи във връзка с посочения законопроект.; 6) Внесян ли е проектът за одобрение от правителството? Каква е съдбата на законопроекта към днешна дата?

С писмо с изх. №95-00-43/30.03.2022 г. ответникът е посочил, че обществените консултации по проекта на Закона за международните ограничителни мерки се организират от министъра на правосъдието и министъра на външните работи. Цитирана е и разпоредбата на чл.26 от Закона за нормативните актове, съгласно която обществените консултации се провеждат от съставителя на законопроекта. Достъп до търсената информация по т.2, 3, 4, 5 и 6 е отказан изрично, с мотив, че тя е служебна, тъй като е свързана с оперативната подготовка на нормативен акт и няма самостоятелно значение. Ответникът се е позовал на разпоредбите на чл.13, ал.2, т.1 и т.2 от ЗДОИ, които допускат ограничение на достъпа до информация.

Срещу това писмо е подадена жалба, по която е образувано адм.дело №3646/2022 г. по описа на Административен съд – София град. С Решение №136 от

09.01.2023 г. по същото дело съдът е отменил писмо с изх. №95-00-43/30.03.2022 г., в частта с която се отказва достъп до търсената информация /т.2-т.6 от заявлението/ и е изпратил административната преписка за повторно разглеждане в 14-дневен срок от влизане на решението в сила при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона – че търсената информация е обществена и не съществуват основания за отказване на достъп до нея.

Именно в изпълнение на Решение №136 от 09.01.2023 г. по адм. д. №3646/2022 г. по описа на Административен съд София-град е постановен оспорения в настоящото съдебно производство отказ, обективиран в писмо изх. №95-00-43/22/27.01.2023 г., на директор на Дирекция ПД при МП /с делегирани правомощия съгл. Заповед № ЛС-04-385/08.08.2022 г. на министъра на правосъдието/. Същият е мотивиран с това, че в рамките на проведените устни обсъждания не е постигнато съгласие за конкретно съдържание на проект за нормативен акт и такъв не е наличен. По отношение на исканата с т.5 от заявлението информация е посочено, че последната не се създава и съхранява в Министерство на правосъдието и лисват данни за нейното местонахождение.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.40, ал.1 ЗДОИ; в преклузивния срок за оспорване, от лице с правен интерес. По съществото ѝ, като взе предвид изложените от жалбоподателя доводи за недействителност и извърши проверка на административния акт на всички основания за законосъобразност, съдът намира следното:

Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ.

Оспореният административен акт е издаден от компетентния орган. Със Заповед №ЛС-04-385/08.08.2022г. министърът на правосъдието е възложил правомощията си по ЗДОИ на дирекция на Д. – това обстоятелство не се оспорва от жалбоподателя.

В чл. 38 от ЗДОИ изрично е регламентирано съдържанието на решението за отказ. Същото следва да включва както фактическото, така и правното основание за постановяване на отказа по ЗДОИ. В случая, макар и обективиран в предписаната от закона писмена форма, оспореният отказ противоречи на така установените в закона изисквания за съдържание. Липсва посочване на правното основание за постановяването му.

По отношение на т.5 от заявлението е налице произнасяне на органа, с което е уведомен заявителят, че Министерство на правосъдието не разполага с търсената от него обществена информация.

Разпоредбата на чл. 33 ЗДОИ се отнася до случаите, в които органът не е нормативно задължен да създава и съхранява исканата информация. В понятието "разполага" по чл. 33 ЗДОИ, по силата на закона и юриспруденцията се включват два елемента, обуславящи наличието, респ. липсата на предпоставки за приложение на цитираната норма. На първо място, органът/друг орган в правоотношението с него да създаде исканата информация, т.е. тя да е налична към определен момент. На второ място, същата да се съхранява, т.е. да се пази до определен момент, да е на разположение на органа/друг орган в правоотношението. Именно тези предпоставки

ще обусловят задължението сезираният орган да предостави исканата информация, или съобразно чл. 32 ЗДОИ да препрати заявлението към друг орган, разполагащ с информацията, като уведоми за това заявителя /Решение № 9892 от 01.07.2013 г. по адм. д. № 3587/2013 г., VII отд. на ВАС/.

На основание чл. 26 от Закона за нормативните актове преди внасянето на проект на нормативен акт за издаване или приемане от компетентния орган съставителят на проекта го публикува на интернет страницата на съответната институция заедно с мотивите, съответно доклада, и предварителната оценка на въздействието. Когато съставителят на проекта е орган на изпълнителната власт, публикуването се извършва на Портала за обществени консултации. След приключването на обществената консултация и преди приемането, съответно издаването на нормативния акт, съставителят на проекта публикува на интернет страницата на съответната институция и на Портала за обществени консултации справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за - неприетите предложения. По делото не е спорно, че на 18 март 2020 г. е публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието (<https://mjs.bg/home/index/9alc0da6-6c6d-4148-81e2-afabbed5ff3d>), на интернет страницата на МВНР (<https://www.mfa.bg/bg/ministerstvo/obshtestveno-obsajdane/aktualno>), както и на Портала за обществени консултации (<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=5036>), консултационен документ относно проект на Закон за международните ограничителни мерки, заедно с кратка информация „кратко представяне“ на проекта и структурно съдържание на законопроекта. В раздел I „Основна информация за обществената консултация“, т. 1. 1. „Въведение“ е посочено: „Заместник министър-председателят по правосъдната реформа и министър на външните работи и министърът на правосъдието организират обществена консултация по проекта на Закон за международните ограничителни мерки.“.

От изложеното следва, че първият елемент от фактическия състав на задължението за предоставяне на информация е налице. На базата на цитираните норми следва извода, че министерството е създадо информация, тъждествена на търсената от заявителя.

Предвид това, на следващо място следва да се установи бил ли е длъжен органът да съхранява въпросната информация през определен период от време. В действителност, приложимите към конкретния спор нормативни актове не предвиждат задължение за органа да съхранява исканата информация. При това положение, обаче и в съответствие с принципите, разписани в чл. 6 ЗДОИ, следва органът, позоваващ се на липсата на исканата информация, т.е. на фактическата невъзможност за предоставянето ѝ, да посочи в отговора си до заявителя защо не разполага с конкретната информация.

Една от целите на ЗДОИ е именно прозрачност в осъществяване на публично-властническите правомощия, както и в развитието на обществения живот като цяло. След като по силата на нормативен акт е установено, че информация, като поисканата е създадена, респ. към определен момент органът е разполагал с нея, то чл. 6, ал. 1, т. 3 ЗДОИ, въздигащ принципа на осигуряване на законност при търсенето и получаването на обществена информация, както и чл. 6, ал. 1, т. 1 ЗДОИ, налагащ принципа на откритост и достоверност на информацията, изискват органът в подобна хипотеза не просто да укаже на заявителя, че не разполага с информация, каквото

твърдение би било фактически неустановимо и непроверимо по съдебен ред. Цитираните норми изискват органът да мотивира защо и от кой момент същият не разполага с подобна информация, за да може да бъде проконтролирана дейността му с оглед обществената необходимост от откритост, прозрачност и законност при осъществяване на правомощията му. В този контекст, отговорът на административния орган, че не разполага с тази информация, без конкретни уточнения в тази насока, следва да се класифицира като немотивираност на акта в тази му част.

По отношение на т.2, 3, 4, 5 и 6 от заявлението, оспореният в настоящото съдебно производство отказ, освен незаконосъобразен, е и нищожен на основание чл. 177, ал. 2 от АПК, тъй като е постановен в противоречие с мотивите на влязлото в сила решение №136 от 09.01.2023 г. по адм. д. №3646/2022 г. по описа на Административен съд София-град, с което е отменено писмо с изх. №95-00-43/30.03.2022 г. на директора на дирекция ПД към МП, в частта му с която е отказан достъп до обществена информация, изисквана с т. 2, 3, 4, 5 и 6 от заявлението. Съгласно чл. 177, ал. 2 АПК, актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни, като всеки заинтересуван може винаги да се позове на нищожността или да поиска от съда да я обяви. За да е налице тази хипотеза, следва оспореният административен акт да съставлява издаден акт от административния орган в противоречие със влязло в сила съдебно решение, с което спора е приключил. В случая е налице административен акт /отказ по т. 2,3,4,5 и 6 от заявление за достъп до обществена информация/, със същото съдържание като отменения с влязлото в сила решение №136 от 09.01.2023 г. по адм. д. №3646/2022 г. по описа на Административен съд София-град, в хода на същата административна процедура между същите страни и на същите основания.

Противоречието с постановеното съдебно решение е особено видимо от изложеното в него фактическо основание, от което прозира пълно незачитане и negliжиране на мотивите на съда. Силата на присъдено нещо на решението на съда действа между страните по делото и е задължителна за съда, който го е постановил, за всички съдилища, учреждения и общини в Република България - чл. 297 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК. По делото липсват каквито и да е доказателства, от които да е видно, че указанията на съда, дадени с влязлото в сила решение №136 от 09.01.2023 г. по адм. д. №3646/2022 г. по описа на Административен съд София-град са изпълнени. Напротив, налице е повторно постановяване на решение със същото съдържание и в хода на същата процедура и при допуснати аналогични нарушения. В предходния отменен отказ по т.2, 3, 4, 5 и 6 от заявлението, административният орган, се е позовал на разпоредбите на чл.13, ал.2, т.1 и т.2 от ЗДОИ, които допускат ограничение на достъпа до информация, с мотив, че търсената информация е служебна, свързана с оперативната подготовка на нормативен акт и няма самостоятелно значение. В оспореният в настоящето производство акт, както и в предходния отменен отказ от заявлението, административният орган отново е посочил, че в рамките на проведените устни обсъждания не е постигнато съгласие за конкретно съдържание на проект за нормативен акт и такъв не е наличен, поради което е отказано предоставяне на търсената със заявлението информация. Този извод изцяло противоречи на мотивите на решение №136 от 09.01.2023 г. по адм. д. №3646/2022 г. по описа на Административен съд София-град, където изрично е обоснован извод, че търсената информация е служебна обществена информация, създадена по повод подготовка на нормативен акт в рамките на законодателната

инициатива на Министерство на правосъдието, но със самостоятелно значение (тъй като в рамките на законодателния процес всяко съгласувателно становище, мнение, обосновка, оценка на въздействие или друг акт съдържа крайно заключение на съответния овластен орган в законодателния процес, независимо че са част от съгласувателната процедура или от обществените консултации), поради което не съществуват основания за отказване на достъп до нея. В цитираното съдебно решение не само има задължителни указания за произнасянето от страна на директора на Д. по спорния въпрос, но и ясно е посочено в какъв смисъл трябва да е произнасянето му.

Въз основа на изложеното, настоящият състав намира решението на директор на Д. към МП за нищожно, в частта му по т. 2, 3, 4, 5 и 6 от заявлението, на основание чл. 177, ал. 2 от АПК, като издадено в противоречие с влязло в сила съдебно решение. Това налага обявяване на неговата нищожност и връщане на преписката за ново разглеждане от административния орган. При новото разглеждане същият следва да съобрази точно мотивите на решение №136 от 09.01.2023 г. по адм. д. №3646/2022 г. по описа на Административен съд София-град.

Административният акт следва да бъде отменен като незаконосъобразен в частта му по т.5 от заявлението, с която се отказва достъп до търсената информация, а административната преписка да се върне на органа за ново разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона в 14-дневен срок от влизане на съдебното решение в сила.

При този изход на правния спор разноските се поставят в тежест на ответника. Ответникът следва да възстанови от бюджета си заплатената от жалбоподателя държавна такса в размер на 10 лева.

Адв. П. В. е предоставила правна защита и съдействие на жалбоподателя при условията на чл.38, ал.1, т.3 от ЗА – видно от представения Договор за правна защита, съдействие и представителство пред съда от 17.02.2023г. На основание чл.38, ал.2 от ЗА ответникът следва да заплати на адв.В. от бюджета си минималното възнаграждение от 1000 лева, определено в чл.8, ал.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

С оглед на това и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК Административен съд София - град, Второ отделение, 31-ви състав

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО писмо с изх. №95-00-43/22/ от 27.01.2023г. от директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерството на правосъдието, с което се отказва достъп до обществена информация по заявление с вх.рег.№95-00-43 от 17.03.2022г.

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерството на правосъдието за повторно разглеждане, при спазване на дадени в мотивите на решението задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, в 14-дневен срок, считано от постъпване на преписката при административния орган в изпълнение на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на правосъдието да заплати на Ю. Л. Д., ЕГН-[ЕГН], съдебни разноски в размер на 10 (десет) лева.

ОСЪЖДА Министерството на правосъдието да заплати на адвокат П. А. В., вписана в Регистъра на адвокатите при Софийска адвокатска колегия с личен №[ЕГН],

адвокатско възнаграждение в размер на 1000 (хиляда) лева.

Решението, съгласно чл.40, ал.3 ЗДОИ, не подлежи на касационно оспорване.

СЪДИЯ: